

EXPERTISECENTRUM
NEDERLANDS

Dyslexie: een greep uit de actualiteit

Maud van Druenen
Cindy Teunissen

3 november 2016

Wat gebeurt er veel....

Toch spellingscontrole voor scholier met dyslexie bij eindexamen

Gepubliceerd: 10 februari 2016 10:45

Laatste update: 10 februari 2016 11:40

Scholieren met dyslexie mogen voorlopig toch gebruik maken van spellingscontrole bij hun eindexamen. Vorige week ontstond ophef toen bleek dat de spellingscheck niet meer was toegestaan.

Aantal kinderen met dyslexie stijgt licht

RamBam regelt moeiteloos valse dyslexieverklaringen

Dyslexie veroorzaakt door 'hersenenblokkade'

Een greep....

- *Twee* definities van dyslexie in Nederland?
- Kwaliteit dyslexieverklaringen
- Dyslexie ‘veinzen’?
- Passend onderwijs
- Dyslexie in transitie
- Masterplan Dyslexie
-

DYSLEXIE

**IS DAT NIET ZOIETS
ALS GEEN LETTERS IN
JE SOEP LUSTEN**

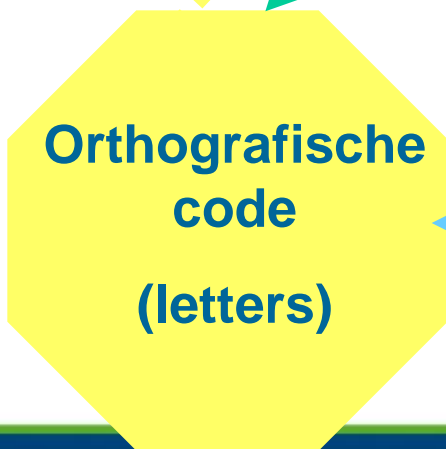
Loesje

<https://www.nrc.nl/nieuws/2016/03/11/dyslexie-a1404980>

Dyslexie... wat is dat?

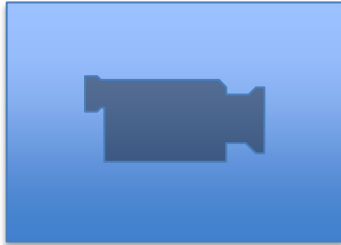
Dyslexie is een specifieke leerstoornis die zich kenmerkt door een hardnekkig probleem in het aanleren van accuraat en vlot lezen en/of spellen op woordniveau, dat niet het gevolg is van omgevingsfactoren en/of een lichamelijke, neurologische of algemene verstandelijke beperking (SDN, 2016) [www.stichtingdyslexienederland.nl]

Dyslexie is een specifieke lees- en spellingstoornis met een neurologische basis, die wordt veroorzaakt door cognitieve verwerkingsstoornissen op het raakvlak van fonologische en orthografische taalverwerking. De specifieke taalverwerkingsproblemen wijken proportioneel af van het overige cognitieve, en m.n. taalverwerkingsprofiel en leiden tot een ernstig probleem met lezen en spellen van woorden ondanks regelmatig onderwijs. Dit specifieke lees- en spellingprobleem beperkt in ernstige mate een normale educatieve ontwikkeling, die op grond van de overige cognitieve vaardigheden geïndiceerd zou zijn (Blomert, 2006) [www.cvz.nl]

coderen

decoderen

RamBam regelt moeiteloos valse dyslexieverklaringen

http://www.npo.nl/rambam/10-02-2016/VARA_101378112

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Directeuren van scholen voor primair en voortgezet onderwijs en
Colleges van bestuur van mbo, hbo en wo instellingen

Voortgezet Onderwijs
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon
M. Zandbergen
T +31 6 11 03 86 93
m.zandbergen@minocw.nl

Onze referentie
1011478

Datum 12 juli 2016

Betreft dyslexieverklaringen

Geachte heer, mevrouw,

Ook u heeft waarschijnlijk leerlingen of studenten met een dyslexieverklaring, die aanspraak maken op een aangepaste wijze van toetsen en examineren. In een uitzending van het VARA-programma Rambam van 13 februari jl. was te zien dat het verkrijgen van een dyslexieverklaring redelijk eenvoudig lijkt te zijn. Zowel het onderwijs als de beroepsgroep is niet gebaat bij het beeld dat is ontstaan over de dyslexieverklaringen en degenen die de verklaringen afgeven. Een dyslexieverklaring moet betrouwbaar zijn en zou alleen mogen worden afgegeven aan leerlingen die ook echt aantoonbaar en onderbouwd dyslexie hebben. Zij mogen niet de dupe worden van het beeld dat nu ontstaan is.

Met de beroepsgroep zijn we in gesprek om te kijken hoe we de kwaliteit van de deskundige die de verklaring afgeeft nog beter kunnen borgen. Om te voorkomen dat dyslexieverklaringen ten onrechte afgegeven worden, hebben wij ook uw hulp nodig. Op grond van de Wet gelijke behandeling op grond van handicap of chronische ziekte bent u verplicht voorzieningen te treffen voor studenten met dyslexie die dat nodig hebben, mits dat geen onevenredige belasting voor uw school of instelling met zich meebrengt. In de televisie-uitzending van Rambam was te zien dat een dyslexieverklaring werd afgegeven na een telefoongesprek van een kwartier. Een dergelijke verklaring is geen goede basis voor het faciliteren van leerlingen of studenten. Het is belangrijk dat u de dyslexieverklaring en de onderliggende psychodiagnostische rapportage goed bekijkt en bij twijfel nader onderzoek doet. U kunt bijvoorbeeld een second opinion vragen van een geregistreerde deskundige. Om u te helpen treft u als bijlage een checklist aan. De checklist is gebaseerd op informatie van de Stichting Dyslexie Nederland, die ook als bijlage is toegevoegd.

Een goede dyslexieverklaring is gebaseerd op degelijk onderzoek verricht door

- Kwaliteit verklaring borgen
- Hulp van de scholen wordt ingeroepen om te voorkomen dat dyslexieverklaringen onterecht worden gegeven
- Checklist

→ onderzoek naar kwantiteit en kwaliteit verklaringen

Checklist

- Is onderzoek bijgevoegd met onderkenning, verklaring, indicering?
- Staat er een datum op?
- Blijkt uit de rapportage dat andere oorzaken zijn uitgesloten?
- Wordt duidelijk aangegeven welke specifieke belemmeringen de leerling ondervindt?
- Wordt specifiek voor deze leerling aangegeven welke behandeling, materialen, compensaties, dispensaties en begeleiding nodig zijn?
- Ondertekend door deskundige?

- Is er voldoende deskundigheid om een psychodiagnostische rapportage inhoudelijk te beoordelen?
 - Inzage van onderliggende rapportage mag alleen met instemming van ouders
 - “Alleen met een uitgebreide medische rapportage wordt de ziektemelding geaccepteerd”
- kwaliteitsregister *Nederlands Kwaliteitsinstituut Dyslexie* (naamgeving m.i.v. 2017!)

Dyslexie in tijden van passend onderwijs

Beleid raakt alle lagen!

7.8 Taken voor de school

Taken voor de directieleden

- Schep randvoorwaarden die nodig zijn om de sectie Nederlands voldoende voor te lichten over dyslexie en de wijze waarop zij in de les dyslectische leerlingen kunnen begeleiden.
- Reserveer tijd en budget voor studiedagen binnen de school over bijvoorbeeld lees- en spellingstrategieën, leespromotie en digitale hulpmiddelen voor schrijven.
- Verleen uren aan het voltallige team, zodat de sectie Nederlands de overige secties kan voorlichten over de wijze waarop zij leerlingen kunnen stimuleren de geleerde leesstrategieën bij de overige vakken in te zetten.

Taken voor het middenmanagement/de werkgroep

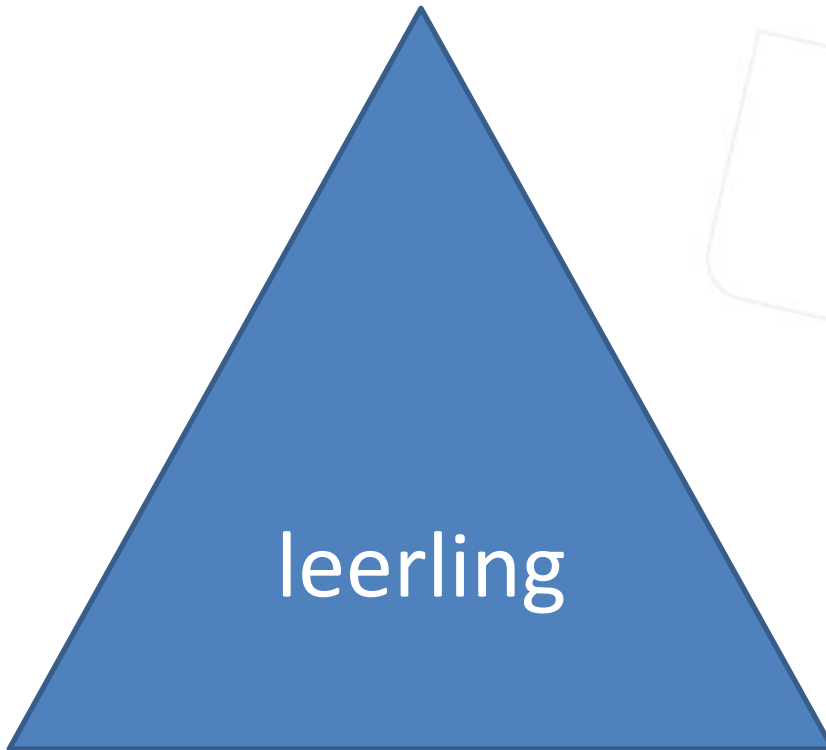
- Licht de sectie Nederlands voor over ondersteuningsmogelijkheden in de lessen.
- Organiseer een studiemiddag waarop expliciet de ondersteuning in de les Nederlands ter sprake komt. Deel eventueel dit hoofdstuk van te voren uit en laat docenten aanvinken wat zij al doen. Laat iedereen tijdens de studiemiddag een paar suggesties kiezen en de komende maanden uitproberen. Evalueer het effect na twee maanden met een nieuwe studiemiddag. Benadruk dat deze maatregelen voor alle leerlingen van belang zijn.
- Organiseer overleg tussen vaksecties over gebruik van lees-, woordraad- en spellingstrategieën.

Taken voor docenten

- Ga na welke suggesties in dit hoofdstuk u al uitvoert en wat de effecten ervan zijn.
- Probeer er met ruime tussentijd steeds een paar bij te nemen.
- Inventariseer de effecten bij de leerlingen.
- Bespreek dit hoofdstuk met collega's. Wissel ervaringen uit. Wat doet u, wat doen de anderen, hoe doen zij dat en wat zijn hun ervaringen?
- Bespreek problemen die u ervaart in een kleine groep met collega's.
- Overleg met vaksecties over het gebruik van lees-, woordraad- en spellingstrategieën.
- Overleg met zaakvaksecties over het gebruik van zaakvakteksten in de les Nederlands.
- Maak afspraken met secties over het gebruik van uniforme termen bij spellingregels, leesstrategieën en grammaticaregels.

Beleid maken en uitvoeren

docent

leerling

management

zorgspecialist

Dyslexie onder de loep

STAP 1: Intake gesprek op school

STAP 2: Plan van aanpak

STAP 3: Studiedag

STAP 4: Aan de slag

STAP 5: Terugkomdag

Eigen school onder de loep

- Wie zou jij bij een dergelijk implementatietraject betrekken?
(directie, middenmanagement, docent)
- Maak een sterkte-/zwakte analyse van jouw school op de volgende punten:
 - Signalering en onderzoek
 - Begeleiding en ondersteuning
 - Organisatie en communicatie
- Waar zitten op dit moment de kansen en bedreigingen als het gaat om het implementeren van (dyslexie)beleid op jouw school?
- Wordt het huidige beleid geëvalueerd? Hoe dan?

Voorbeelden van opbrengsten

opstellen, bijstellen, implementeren, borgen

- [Placemat signalering dyslexie](#)
- [Informatiefolder voor ouders](#)
- [Vragenlijsten voor docenten](#)
- [Invulling studie ochtend](#)

Werkboek voor docenten

dossier 'voortgezet onderwijs'

				Dyslexie: van theorie naar praktijk in de klas
				Werkboek voor talendocenten in het vo
				Maud van Druenen Hedwig de Krosse
				

Dyslexie in transitie

- Wat heeft leerling met dyslexie nodig?
- Middel: ketensamenwerking
- Behandelaar in het onderwijs
- [Ria Kleijnen aan het woord](#)

Vergoedingsregeling dyslexie

dossier 'vergoeding'

- [Leidraad vergoedingsregeling dyslexie](#)
- [Leerlingdossier dyslexie](#)

Digitale collega

dossier 'protocollen basisonderwijs' en 'voortgezet onderwijs'

- [Digitale collega PO](#): onderkenning, goed onderwijs, signalering, begeleiding, gezondheidszorg
- [Digitale collega VO](#): wat is dyslexie, beleid, signalering, begeleiding, compensatie/dispensatie, wet- en regelgeving

Hartelijk dank voor uw aandacht!

